

HISTORIENS FAGLIGE VIDNE

Uffe Bloch har været aktivist og tillidsvalgt i Malernes Fagforening i 65 år.

AF OLE SØNDERBY

Ved et velholdt parcelhus yderst op til en nypløjet mark med en klassisk rødmuret kirke i baggrunden, tager Uffe Bloch venligt i mod i sin vilde grønne have. Han valgte selv grunden på den ubebyggede mark tilbage i 1966 og byggede siden huset i grundejerforeningen i Ølstykke. En forening, hvor han sad i bestyrelsen fra starten af og siden blev formand i en lang årrække. »Selvom enkelte beboere advarede mod børnefødselsdagen hos den åbenlyst venstreorienterede fagforeningsmand midt i en Venstre højborg«, siger Uffe med et syrligt smil.

For Uffe har altid blandet sig, været aktiv, konstruktiv og råbt højt i alle sammenhænge gennem et langt fagligt liv som maler. Med mere end 64 år i Malernes Fagforening er han et historisk vidne til faget, fagforeningen og en hel verden i udvikling. Og Uffe hjalp med på hele turen.

FRA INDRE MISSION TIL KREATIV FAGFORENINGSMAND

Uffe kom til verden under Anden Verdenskrig. Hans far døde under krigen og han voksede op i et stærkt Indre Missionsk miljø i Vestjylland. Uffe og hans mor flyttede til hovedstaden, da han var tolv. »Lærepladser var uhyre vanskelige at finde i starten af 1960'erne. Det var som at vinde i lotteriet og han ville først være elektriker. Men hans mor kendte en mester og syntes at malere var glade folk, der arbejder kreativt med farver. Hun viste sig at have fuldstændig ret«. Efter en tid som arbejdsdreng kom Uffe i lære som 16årig. »I 1959 meldte han sig ind i malerlærlingeforeningen.

Uffe er nr. et fra venstre anden række på Arbejdernes Universitet på Esbjerg Højskole i 70'erne.

Samme dag var der generalforsamling i lærlingeforeningen, og han blev valgt som suppleant«. Siden blev han formand samme sted og den faglige rejse stoppede aldrig.

KÆMPER FOR INDFLYDELSE FRA DAG ÉT

»I lærlingeforeningen var man meget aktive. Vi havde opmålerkurser, besøgte farvefabrikker, var på Arkivet for Dekorativ Kunst i Lund, hvor vi bl.a. så forarbejdet til skulpturen Moder Jord i Randers og vi holdt naturligvis mange gode fester«. Uffe og lærlingene arbejder hårdt for at blive hørt i Malerforbundet, men de unge lærlinge oplevede kun modstand. Forbundet fandt, at de først kunne meldes ind i fagforeningen, når de var blevet svende. Fagforeningen i København stod altid bag lærlingene, gav dem lokaler og inviterede dem med til afdelingens

generalforsamlinger, hvor de også fik taleret. Første gang Uffe deltog var han meget nervøs, men han tog ordet, for lærlingene skulle høres. Det blev ikke sidste gang Uffe tog ordet og organiserede det faglige arbejde. I Byggefagenes Samvirkes Ungdom kunne lærlingene, på tværs af fagene, til gengæld organisere sig og lære det faglige arbejde fra grunden af. Udover den faglige læring deltog man også i fagforeningens aktioner og blokader. »Vi var tit på barrikaderne og den magtfulde LO-formand Thomas Nielsen syntes, vi var en flok selvbestaltede unge. Men det var vi jo også«, griner Uffe.

PÅ FAGLIGT BESØG I SOVJET

Lige efter kosmonauten Gagarin tog verdens første rumrejse, blev formændene for lærlingeforeningerne i Danmark i 1962 inviteret til Moskva af Komsomol (det Kommunistiske

Ungdomsforbund i Sovjetunionen red.). En rejse gennem den kolde krig, mens Berlinmuren bygges. »Jeg havde hørt at kommunisterne nærmest spiste børn hjemmefra, så jeg var meget skeptisk og kritisk. Rundturene var også iscenesatte«. Uffe så byggepladser og mødte håndværkere, men var ikke imponeret af kvaliteten. »Jeg ønskede at besøge et boligkompleks, hvor jeg selv kunne vælge opgang og lejlighed«. Som Uffe præcist beskriver, oplevede han at have en politisk kommissær i ryggen på hele turen, men han ville med selvsyn se, hvordan folk boede. På trods af det uventede besøg tog beboerne venligt imod og inviterede gæstfrit indenfor. Familien boede tæt med børn og bedsteforældre i et moderne nyt betonbyggeri.

KLUBBEN ER ÆLDRE END FIRMAET

Som udlært blev Uffe hurtigt tillidsmand i et af de største malerfirmaer i København, Foreningen Socialt Boligbyggeris Malerafdeling (nu SBM), som er stiftet i 1936 som et kooperativ. Dengang var det et mindre malerfirma, der blev opkøbt af FSB. Som tillidsmand igennem 27 år drillede Uffe derfor med, at klubben var ældre end firmaet. På samme måde som Uffe ofte næsten kendte firmaets historie bedre end hans skiftende chefer. »Nu sled du en mere op, sagde kollegaerne med et smil«. I et firma med op til 110 malere har tillidsmanden altid travlt, og Uffe var ihærdig på alle områder. Meget af hans tid gik med at rådgive og hjælpe kollegaer med mangt og meget. Ledelsen viste sjældent forståelse for, hvor vigtigt arbejdet var. Så han endte ofte med de mindre lukrative job uden en ordentlig akkord. Som pladstillidsmand i Tingbjerg arbejdede Uffe for, at kollegaerne i første omgang selv prøvede at løse problemerne. Hvis det ikke lykkedes, så måtte han som tillidsmand benytte sig af det faglige system.

Uffe og Hanne i deres vilde have

Uffe deltog også aktivt i modstanden mod USA's krig i Vietnam.

TILLIDSMANDEN MED MALING PÅ FINGRENE

Som klubformand var Uffe stadig glad for den praktiske side af faget med maling på fingrene og mulighed for at gøre en forskel. SBM havde en række lokalaftaler, bl.a. fik man oprettet en feriefond for renterne fra malersvendenes egne feriepenge samt et tilskud fra firmaet på 40%. Med det som baggrund kunne man udlodde en ekstra ferieuge. Firmaet beholdt en god arbejdskraft og kollegaerne undgik fyring.

Til gengæld blev de store politiske mål sjældent indfriet. Uffe var stærkt utilfreds med `vægtfordelingen` i gennemførelsen af den socialdemokratiske ide om Økonomisk Demokrati. Målet var alt for uambitiøst med maksimalt 45 procent medarbejderindflydelse i virksomhederne. Politisk finder Uffe at der i dag er blevet for stor forskel mellem rig og fattig og vi har brug for et løft fra neden og ikke fra oven. Som formand for Uddannelsesudvalget arbejdede Uffe mange år i Malernes fagforenings bestyrelse og som medlem af Svendeprøvekommissionen prioriterede han lærlingenes interesser højt. Mange gange var Uffe gæstelærer på folkeskoler og underviste i fagbevægelsens historie og betydning. Både repræsentanter fra fagforeningen og

fra Malerlauget besøgte skoleklasser og fortalte om malerfaget, om forskellen på svend/mester og fagforening/arbejdsgiverforening. Uffe mener, at den faglige uddannelse i Danmark stadig er blandt verdens bedste.

GODT ARBEJDSMILJØ KOMMER IKKE AF SIG SELV

Arbejds miljøet er et område, hvor der efter mange hårde faglige kampe, er sket væsentlige fremskridt de sidste 60 år, påpeger Uffe. »Oprindeligt lærte vi at blande malingen selv med olie, tørt islandsk mos, kridt mv. Men maling skal tørre og malerne blev ofte en stopklods i byggeprocessen. Derfor blev en stribe hurtigtørrende, men giftig, maling med opløsningsmidler, terpentiner, epoxy mv. populære«. Uffe stod vagt til mange blokader, blandt andet ved Lynetten, for at stoppe brugen af de farlige produkter. »Vi var også oppe imod "olie-lægerne", der var betalt af industrien til at sige, at stofferne ikke var farlige. Malerne var bare mindre begavede, røg for meget og var på anden måde selv skyld i skaderne«. Den kamp vandt malerne og bagefter brugte Uffe tid på at få sendt giftig maling retur til firmaet og tale med kollegaer: dels stod giften stadig ude på pladserne og på lageret, dels skulle

Tillidsmanden holder igen en tale til direktøren i SBM.

enkelte kollegaer først lære at passe ordentligt på sig selv og ikke at bruge et nemt, men uhyre giftigt produkt.

FAGET BEHØVER BÅDE DE UNGE OG DE ÆLDRE MALERE

Kampen for lærlinges indflydelse og faglige dannelse har taget kæmpeskridt frem, siden Uffe og hans lærlinge kæmpede for at blive hørt i Forbundet. »Jeg bliver helt opstemt når jeg læser om hvordan Viktoria Damkjær, formand for MFD Ungdom, sætter faget og fællesskabet højt«. I 2003 gik Uffe på efterløn, delvis på grund af en alvorlig øjensygdom, men han fortsatte med fuld kraft i en lang årrække i bestyrelsen for Malernes Seniorklub, hvor han har arbejdet for seniorers deltagelse i det faglige arbejde. Interessen for fag, fællesskabet og fagforeningen brænder aldrig ud. Derfor blev han naturligvis også formand i seniorklubben i en lang periode. Fagpolitisk slutter cirklen i arbejdslivet med et forslag til Malerforbundet om seniorrepræsentanter, som delegerede på kongressen. »Vi skal udnytte seniorstyrken effektivt for vi ældre kan med vores faglige erfaring stadig komme med konstruktive input til fremtiden. Jeg er sikker på at vores erfaringer fra et langt liv i faget vil gavne fællesskabet«. ●